

PRENUMERATA.

Wzrost 36 Mk. Kr. 66,
półrocznie 18 Mk. Kr. 33,
kwartalnie 9 Mk. Kr.
14.50, miesięcznie 3 mk.

ZA GRANICĄ:

Rocznie 48 mk., półrocznie
24 mk., kwartalnie
12 mk., miesięcznie 4 mk.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ.
WYCHODZI GODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIAT.

OGŁOSZENIA.

Cena za wiersz drobno-
go pisma (petit) po tek-
ście 1 mk.

Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20.

Redakcja otwarta od 9—12 i 3—4 p. p.

Redaktor przyjmuje od 11—12 w południe.

DZIAŁ URZĘDOWY.

DEKRET

w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych.

(Dokończenie).

TYTUŁ III.

O nakładaniu aresztu i dochodzeniu sądowem.

Art. 26.

Wszelka obraza przepisów prasowych, jak również wszelkie przestępstwa, zapomocą druku spełnione, należą do właściwości sądów.

Art. 27.

Na pojedyncze druki może być nałożony areszt z rozporządzenia instytucji lub urzędnika do spraw prasowych przy równoczesnym wytoczeniu procesu sądowego przeciw winnym, gdy w treści takich druków zawarte są oznaki przestępstwa, przewidzianego w kodeksie karnym, z wyjątkiem przestępstw, dochodzonych w drodze oskarżenia prywatnego.

Niezależnie od wypadków, przewidzianych w części pierwszej artykułu niniejszego, areszt może być zastosowany w razie uchybienia przepisom artykułów 3 i 6 niniejszych przepisów prasowych, oddzielnie zaś do poszczególnych numerów czasopism, również w razie uchybienia przepisom art. 12.

Art. 28.

Rozporządzenie, nakazujące areszt druków w trybie, wskazanym w art. 27, wymaga zatwierdzenia władzy sądowej.

Jeżeli władza, która zarządziła areszt, nie uzyska w przeciągu miesiąca od nałożenia aresztu zatwierdzającej uchwały sądowej, zarządzenie aresztu traci moc obowiązującą.

Art. 29.

Decyzję o uchyleniu lub zatwierdzeniu aresztu winien sąd wydać na Sesji Gospodarczej niezwłocznie po otrzymaniu odpowiedniego zawiadomienia władzy administracyjnej.

Wrazie zatwierdzenia aresztu sąd władny jest nakazać zawieszenie czasopisma do wydania wyroku.

Art. 30.

Niezależnie od wypadku nałożenia aresztu z mocy art. 27 sąd władny będzie zastosować areszt lub zawieszenie czasopisma i w innych wypadkach w charakterze środka prewencyjnego.

Art. 31.

Areszt polega na zabezpieczeniu przeznaczonych do rozpowszechnienia egzemplarzy druku, które opuściły prasę.

Areszt może być rozciągnięty na złożony tekst oraz na płyty i formy, służące do odbijania danego druku.

Odrębne części druku (załączniki do czasopism i t. p.), nie zawierające treści karalnej, należy wyłączyć z pod aresztu.

Art. 32.

W czasie trwania aresztu wzbronione jest rozpowszechnianie druków, objętych aresztem, oraz przedrukowywanie ustępów, które spowodowały nałożenie aresztu.

Art. 33.

Ministrowi Spraw Wewnętrznych przysługuje prawo zarządzenia aresztu poszczególnych druków, wydanych za granicą i w Państwie Polskiem rozpowszechnianych, o ile treść zawiera cechy przestępstwa (art. 27).

TYTUŁ IV.

O karach wymierzanych za przekroczenie przepisów prasowych.

Art. 34.

Do Kodeksu Karnego wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1. Ustęp 3-ci art. 293 Kod. Karn. uchyla się.
2. Po art. 294 Kod. Karn. wprowadza się art. 294a treści następującej:

Winny zamieszczenia w deklaracji o przyjęciu na siebie obowiązku wydawcy lub redaktora czasopisma w jego całości lub w pewnej jego części świadomie fałszywych wiadomości co do warunków, od których zależy prawo być wydawcą lub redaktorem, ulegnie karze:

aresztu.

3. Po artykule 299 Kod. Karn. wprowadza się art. 299a treści następującej:

Winny zamieszczenia ogłoszenia, którego druk jest zakazany przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze:

aresztu na czas do jednego miesiąca lub grzywny do marek polskich tysiąca.

4. Ustępy 1 i 3 art. 303 Kod. Karn. uchyla się.
5. Po art. 293 Kod. Karn. wprowadza się art. 293a treści następującej:

Winny niezłożenia właściwej władzy w terminie przepisany liczyby egzemplarzy druku, określonej przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze, prócz zasądzenia wartości złożonych egzemplarzy, przyjmując za podstawę obliczeń cenę sprzedażną na rynku księgarskim, aresztu na czas do miesiąca trzech lub grzywny do marek polskich sześciuset.

6. Po art. 303 wprowadza się art. 303a treści następującej:

aresztu.

TYTUŁ V.

Przepisy przechodnie.

Art. 35.

Czasopisma, które wydały chociaż jeden numer w okresie półrocznym przed ogłoszeniem niniejszych przepisów prasowych w „Dzienniku Praw”, uważane są za uprawnione do dalszego wychodzenia, jeżeli w terminie tygodniowym od daty otrzymania mocy niniejszych przepisów prasowych spełnią warunki w art. 14, 15 i 16 przewidziane.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) S. Wojciechowski.

Dan w Warszawie dnia 7 lutego 1919 r.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie Dekretu Naczelnika Państwa z dnia czwartego lutego 1919 r. w sprawie uchylania się od służby wojskowej niniejszym zarządza, co następuje: Do nakładania kary w drodze administracyjnej za uchylanie się od służby wojskowej zostają upoważnieni Komisarze Ludowi; osądzonym pozostawia się prawo odwołania się jedynie co do

wymiaru kary do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w ciągu dni ośmiu od daty doręczenia orzeczenia karnego.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) Wojciechowski.

Warszawa, dnia 8 lutego 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretów z dnia 7 lutego 1919 r. o tymczasowych przepisach prasowych oraz o zakładach drukarskich i składach druków.

Art. 1.

Przez „miejskowy państwowy urząd administracyjny” oraz „instytucję do spraw prasowych” rozumieć należy aż do dalszego rozporządzenia urząd Komisarza Ludowego, dla Warszawy zaś urząd Naczelnego Inspektora Policji. Przez „urzędnika do spraw prasowych” rozumieć należy urzędnika, delegowanego przez państwowy urząd administracyjny do pełnienia dozoru nad prasą, zakładami drukarskimi i składami druków.

Art. 2.

Komisarze Ludowi, w Warszawie Naczelnym Inspektorem Policji, oraz wyznaczeni przez nich do pełnienia dozoru nad prasą urzędnicy winni przy wykonywaniu swych czynności kierować się obowiązującymi przepisami prasowymi, bez uprzedzeń względem kierunków politycznych czasopism i nie powodując się żądaniem względami osobistymi; nie mogą być właścicielami, współnikami, zarządzającymi lub pracownikami zakładów drukarskich, składów druków lub wydawnictw, podległych ich dozorowi.

Art. 3.

Komisarze Ludowi, w Warszawie Naczelnym Inspektorem Policji, winni w obwodach, powierzonych im bezpośredniemu dozorowi, czuwać zapomocą organów policyjnych, aby w składach druków nie były sprzedawane, pożyczane, lub rozdawane druki o treści przestępnej, na które nałożono areszt z rozporządzenia władz właściwych, oraz aby zakłady drukarskie ściśle przestrzegały obowiązku dostarczania obowiązkowych egzemplarzy bezpłatnych.

Art. 4.

Za dostarczone, zgodnie z art. 5 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o tymczasowych przepisach prasowych egzemplarze obowiązkowe winno być wydane pokwitowanie z oznaczeniem daty i godziny otrzymania. Odpis pokwitowania pozostaje w urzędzie.

Art. 5.

Urzędnik, delegowany przez urząd do rozpatrzenia dostarczonych druków, winien możliwie szybko i dokładnie zapoznać się z ich treścią. Czasopisma rozpatrywane są niezwłocznie. Jeżeli druk zawiera obrazek przepisów prasowych, lub oznaki przestępstwa, przewidziane w art. 27 dekretu w przedmiocie o tymczasowych przepisach prasowych, należy kierować się przepisami, w tytule III powyższych przepisów wymienionemi.

Art. 6.

Zarządzenie o nałożeniu aresztu ma być niezwłocznie wykonane przez miejscową władzę policyjną, która winna natychmiast, zgodnie z art. 31 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych, dokonać zabezpieczenia przeznaczonych do rozpowszechnienia egzemplarzy druku o treści przestępnej.

Art. 7.

Zarządzenie o nałożeniu aresztu ma być, zgodnie z art. 27 dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych, zakomunikowane niezwłocznie miejscowemu urzędowi prokuratorskiemu.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) S. Wojciechowski.

Warszawa, dnia 12 lutego 1919 r.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 7-go lutego 1919 r. mianował p. Włodzimierza Sztajera sędzią okręgowym;

— p. Wacława Makowskiego Szefem Sekcji w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a p. Jerzego Ostmołowskiego — wiceprezesem Głównej Komisji Ziemskiej;

— dra Kazimierza Zaczka Szefem Sekcji w Ministerstwie Skarbu;

— p. Władysława Byrkę Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Skarbu;

— p. Witolda de Michelisa prokuratorem przy sądzie okręgowym;

— p. Józefa Okołowicza Szefem Sekcji w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej;

— postanowieniem z dnia 8-go lutego 1919 r. mianował p. Ludwika Ptaszynskiego Szefem Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją przy Ministerstwie Aprobacji;

— p. Władysława Dicksteina Sędzią Okręgowym;

— p. Tadeusza Czapłę Szefem Sekcji w Ministerstwie Skarbu;

— ks. kanonika Wacława Blizińskiego Szefem Sekcji w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej;

— p. Stanisława Arcta Szefem Sekcji Zaopatrzenia w Ministerstwie Aprobacji;

— p. Zygmunta Chmielewskiego Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych;

— p. Leonarda Zaborowskiego Szefem Sekcji Rolnej w Ministerstwie Aprobacji;

— p. Jana Dudę Sędzią Okręgowym;

— prof. Dra Adama Wrzóska Szefem Sekcji Nauki i Szkół Wyzszych w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Prezydium Rady Ministrów.

Wydział Prasowy Prezydium Rady Ministrów komunikuje pod dniem 13-go lutego 1919 roku:

Dzisiaj o godzinie 1-iej po południu przedstawił się Naczelnikowi Państwa w Belwedrze pułkownik Barthelemy i pułkownik Smyth. Pułkownik Barthelemy zdał Naczelnikowi Państwa relację ze swego pobytu we Lwowie i z rezultatów swej kilkotygodniowej pracy. Między innymi, oświadczył pułkownik Barthelemy, że od 12-go roku życia żywi dla Polski uczucia głębokiego współczucia i czci. Z tonu rozmowy można było wnioskować o serdecznej sympatii i życzliwości pułkownika dla Polski.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wydział Prasowy M. S. W. komunikuje, że Komisja, która jeździła do Modlina na skutek zarządzenia Naczelnika Państwa, w celu zbadania warunków, w jakich pozostają tam internowani na mocy przepisów stanu wyjątkowego, stwierdziła, co następuje:

Zaalenia, które spowodowały wyjazd komisji, dotyczyły przeważnie warunków, w jakich internowani znajdowali się w pierwszych dniach pobytu w twierdzy. Warunki te chwilowo pozostawały do życzenia dlatego, że jednoczesny napływ jeńców ukraińskich uniemożliwiał prawidłowe rozlokowanie internowanych. Obecnie zaś zarówno stan mieszkalni ubikacji, jak i ogólne warunki przebywania internowanych w twierdzy są o tyle zmienione, że Komisja nie miała już do czynienia ze skargami, lecz z życzeniami internowanych, dotyczącymi przedłużenia spacerów, pozwolenia na widywanie się z członkami rodziny, dawanie gotowanej wody do picia i udzielenia pozwolenia na otrzymywanie książek, oraz zabezpieczenia od duru, którego kilka wypadków skonstatowano wśród jeńców ukraińskich.

W sprawie zabezpieczenia internowanych od duru przewidziane są już energicznie środki, co się zaś tyczy innych życzeń, to będą w miarę możliwości uwzględniane.

Wydział Prasowy M. S. W. komunikuje, że do Komisarzy Ludowych rozesłano następującej treści wskazania, któremi mają się kierować w swej działalności urzędowej:

Organizacja władz państwowych w Polsce oparta została o zasadę decentralizacji i osłabienia odpowiedzialności przedstawicieli różnych działów administracji wobec odnoszonych władz przełożonych. Pod tym względem Komisarze Ludowi mają ułatwione zadanie i odpowiedzialność stosunkowo mniejszą, niż to się dzieje w państwach, gdzie wszystkie dziedziny administracji w powiecie podlegają kompetencji i kontroli naczelników powiatów lub starostów.

Mimo jednak te różnice ustroju administracyjnego, Komisarze powiatowi w Polsce są i pozostaną gospodarzami powierzonych im powiatów i o tej swej roli pamiętać zawsze powinni, gdyż wynikają z niej ich obowiązki i stanowisko w powiecie.

Komisarz Ludowy, poza obowiązkami, wpływającymi bezpośrednio z jego urzędu a polegającymi na utrzymaniu ładu, porządku, praworządności i bezpieczeństwa publicznego w powiecie, winien troszczyć się o równoczesny rozwój wszystkich dziedzin życia społecznego i gospodarczego, ku czemu znajduje szerokie pole dla inicjatywy, w tytule przewodniczenia Sejmikom Powiatowym, w których żywoty zdolne do pracy organizacyjnej i twórczej będą zrazu bezwzględnie słabo reprezentowane.

Z tego samego tytułu i charakteru gospodarza powiatu powinni wynikać stosunek Komisarzy Ludowych do innych przedstawicieli władz w powiecie.

Wskutek utrzymywania ciągłego kontaktu z ludnością, czy to bezpośrednio, czy też za pośrednictwem Sejmików Powiatowych i innych organizacji społecznych, Komisarz Ludowy ma możność oceniania dokładnego istniejących potrzeb i braków w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarki państwowej. Dlatego ma on również możność i obowiązek komunikowania tych potrzeb innym przedstawicielom władz państwowych, czy to w drodze przyjaznego porozumiewania się osobiście, czy też w formie relacji urzędowych, nie mających wszakże charakteru wkraczania w ich kompetencje.

Będąc przedstawicielem państwowości polskiej, dbały o jej rozwój Komisarz Ludowy winien unikać nie tylko w swych czynnościach urzędowych, lecz i w życiu swym prywatnym wszelkich postępów i kroków, które mogłyby ideę państwowości polskiej na szwank narazić i oddać na pastwę krytyki niechętnych Państwu i społeczeństwu żywiołów.

A przedewszystkiem postępowanie jego winna cechować najzupełniejsza bezstronność i obiektywizm w stosunkach z ludnością miejscową, z którą której ani dany odłam, ani ta lub inna partja lub poszczególne jednostki nie mogą być przezeń faworyzowane lub wyróżniane.

Sprawując swe obowiązki zupełnie bezstronnie i z nieposzlakowaną bezinteresownością, Komisarz Ludowy winien zarazem posiadać energię i stanowczość, niezbędną dla utrzymywania poszanowania dla władzy przy równoczesnym unikaniu wszelkich ryzykownych kroków i zarządzeń, których późniejsze zmiany lub odwołania wzbudzać by musiały w ludności przekonanie o niedojrzałości władzy.

Jest to tembardziej konieczne, że ludność nasza, przyzwyczajona do skorumpowanych władz najczystszych, skłonna jest powątpiewać o autorytecie i konieczności wszelkiej władzy państwowej.

Uchybienia i postępy, podające w podejrzenie praworządność tej władzy, są niedopuszczalne w żadnej formie, by zaś tych uchybień unikać, winien Komisarz Ludowy baczenie przestrzegać przepisów i ustaw, gdyż te są najlepszymi drogowskazami praworządności i najskuteczniej ją zabezpieczają.

Państwo Polskie, organizujące się w niesłychanie ciężkich warunkach, musi dbać o ład i spokój wewnętrzny.

Podstawą tego spokoju i ładu wewnętrznego jest sprawnie działająca administracja Państwowa, której głównym zrębem i osią są komisaryjaty ludowe.

Okólnik z dnia 3 lutego 1919 r. w postaci formalnych przepisów wyklada Komisarzom Ludowym ich kompetencje, prawa i obowiązki i ujawnia za-

razem, jak w gruncie rzeczy ważną i odpowiedzialną placówką państwową jest stanowisko Komisarza Ludowego.

Ale nie tylko dlatego, że wielorakie i skomplikowane zadania są nań włożone, lecz jeszcze i przede wszystkim dlatego, że aby im poddać i godnie odpowiedzieć — trzeba wykonaniu ich poświęcić nie tylko swój czas urzędniczy i swoją wiedzę fachową, lecz i swoją dobrą wolę i swoje szczere oddanie się służbie dla narodu.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Januszewski

Z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Przy Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Warszawie istnieje dział dla młodych, mający za zadanie zgłaszającym się licznie chłopcom i dziewczętom wynaleźć i zapewnić odpowiednią dla nich pracę, której brak zaofiarowania daje się dotkliwie uczuć.

Zę względu na dużą ilość poszukujących pracy i zupełnie możliwy wskutek tego wybór odpowiednich kandydatów, Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Warszawie zwraca się niniejszem do wszystkich rozporządzających wolnymi miejscami dla chłopców i dziewcząt do lat 18 o zgłaszanie za potrzebowań do oddziału dla młodych przy Urzędzie, pl. Warecki Nr. 8.

Oddział czynny jest od godz. 10 rano do godz. 2 pp. i pośredniczy dla obu stron bezpłatnie.

Sekcja Opieki Społecznej Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej przyznała w styczniu 1919 r. następujące sumy na pomoc bezrobotnym i na cele reemigracyjne:

1) Na pomoc bezrobotnym w okręgach:	
a) Warszawskim	Mk. 3.100.000
b) Żyrardowskim	" 221.000
c) Łódzkim	" 3.500.000
d) Zagłębia Dąbrowskiego	" 900.000
e) Tomaszowo-Rawskim	" 100.000
f) Pruszkowskim	" 50.000
g) Lubelskim	" 20.000
h) Siedleckim	" 35.000
i) Radomskim	" 150.000
j) Częstochowskim	" 100.000

Razem Mk. 8.156.000

2) Radzie Głównej Opiekunkowej:	
a) na pokrycie budżetu za m-c listopada	Mk. 450.038
b) na pokrycie budżetu za m-c grudnia	" 800.000

Razem Mk. 1.250.038

(W sumie 800.000 Mk. włączono Mk. 500.000, wypłacone z tytułu zobowiązań Wydziału Opieki Państwowej nad dziećmi i matką za okres do 31 grudnia 1918 r. Mk. 300.000 z tytułu zobowiązań Sekcji Opieki Społecznej za ten sam okres).

3) Warszawskiemu Towarzystwu Dobroczynności:

a) jako fundusz gwarancyjny na pożyczki w styczniu	Mk. 5.000
b) na urządzenie schroniska dla dotkniętych przez wypadki losów 118 uczniów szkół Wileńskich, byłych legionistów, zdyskwalifikowanych przez Komisję Poborową i ich kierowników jednocześnie	" 29.885
c) na utrzymanie tych uczniów i ich kierowników na m-c styczeń i luty	" 16.000

Razem Mk. 50.885

4) Tymczasowemu Komitetowi do spraw opieki nad reemigrantami w Łowiczu na pomoc dla bezrobotnych reemigrantów, rata grudniowa

Mk. 960

5) Izbowi Rzemieślniczym s-go Antoniego w Warszawie na utrzymanie chłopców reemigrantów z Damiłowki na styczeń

Mk. 3.000

Razem Mk. 9.460.883

